

Miljøtilladelse KARL SCHRØDERS VEJ 3 6500 Vojens

Jf. § 16 b stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

(LBK nr. 520 af 01/05/2019)

24. marts 2020

Sags nr.: 19/31469

Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Martin Iversen Karl Schrøders Vej 3 6500 Vojens Tlf: 28906423 E-mail: mgjiversen@hotmail.com
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 38546651
Ansøgers CHR	52208
Kontaktperson	Martin Iversen
Ansøgers konsulent	LandboSyd Anne Lausten Hansen/Henriette Fries Tlf.nr.: 20213138/74365173 E-mail: alh@landbosyd.dk/hef@landbosyd.dk
Ejer	Martin Iversen
Ejendom	
Ejendommens adresse	Karl Schrøders Vej 3 6500 Vojens
Ejendomsnummer	5100016786
Matr. Nr.	Matr. nr. 14 - Nustrup Bæk, Nustrup m.fl.
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/31469
Ansøgnings-id	Skema nr. 208101 version 4

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund.....	3
2	Ikke-teknisk resume.....	5
3	Afgørelse.....	8
3.1	Dispensation.....	8
3.2	§ 16 b miljøtilladelse.....	8
3.3	Orientering og høring	11
3.4	Klagevejledning og offentliggørelse	11
4	Vilkår	14
4.1	Generelle vilkår.....	14
4.2	Vilkår vedrørende anlægget	14
4.3	Vilkår vedrørende egenkontrol.....	18
5	Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	19
5.1	Generelt.....	19
5.2	Staldanlæg - Produktionsarealer	19
5.3	Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav.....	23
5.4	Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	25
5.5	Husdyrgødning	26
5.6	Foderopbevaring.....	28
5.7	Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter	28
5.8	Lugt.....	30
5.9	Støjkluder og rystelser	32
5.10	Støv	33
5.11	Lys	33
5.12	Fluer og skadedyr.....	33
5.13	Transport, til- og frakørsler	34
5.14	Affaldhej	34
5.15	Jord, grundvand, overfladevand	36
5.16	BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi	37
5.17	Uheld	39
5.18	Egenkontrol.....	40
5.19	Samlet vurdering	40
6	Bilag.....	41
	Bilag 1: Lovgrundlag.....	41
	Bilag 2: Situationsplan	42
	Bilag 3: Produktionsarealer	45
	Bilag 4: Naturvurdering.....	47
	Bilag 5: Afløbsplan	58

1 Baggrund

Martin Iversen ansøger om § 16 b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹. Denne ansøgning om § 16b tilladelse er en ansøgning om mulighed for at kunne producere ud fra de nye regler om produktionsarealer i

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug af 01/05/2019

de eksisterende stalde, lovliggørelse af et dybstrøelsesareal til ungdyr i bygning 5, 6, 7, tilladelse til et nyt areal til kalvehytter, herunder et mindre areal til får, hestebokse og møddingsplads for at kunne udvide malkekvægbesætningen på ejendommen Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens.

Ansøgningen om § 16 b tilladelse er indkommet den 19. marts 2019 med skema-nr. 208101.

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er baseret på en lokaliseringsgodkendelse fra d. 8. november 2001 til et dyrehold på 150 årskøer og 120 opdræt (0-28 mdr.). Tilladelsen blev d. 18. januar 2010 ændret lidt i forbindelse med miljøtilsyn for at inkludere tyrekalve i dyreholdet. Det tilladte dyrehold blev da til 148 stk. køer, 120 stk. opdræt (0-28 mdr.), 66 stk. tyrekalve (43,7-78,3 kg.) og 3 stk. ungtyre (302,2-539,1 kg.).

Et brev af 12. december 2012 præciserer, at en lokaliseringsgodkendelse ikke kan ændres pga. kontinuitetsbrud. 2010-tilsynsrapportens tilladte dyrehold trækkes tilbage og det tilladte dyrehold beskrives som 150 køer, 27 småkalve (0-6 mdr.) og 93 kvier (6-27 mdr.). Der er ikke beskrevet tilladt dyrehold for tyrekalve.

Ansøger oplyser, at det forventede maksimale fremtidige dyrehold er 180 årskøer, 144 stk. opdræt og 108 tyrekalve (40-50 kg.).

Da der er over 100 m² produktionsareal i faste husdyranlæg til malkekvæg, kræver udvidelsen miljøtilladelse efter § 16. Ammoniakemissionen er på 2602 kg NH₃-N. Da det er under 3.500 kg, skal miljøtilladelsen være en § 16 b stk. 1. Da emissionen desuden er over 750 kg, er der krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

2 Ikke-teknisk resume

Produktion

Martin Iversen ansøger om § 16 b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven². Denne ansøgning om § 16b tilladelse er en ansøgning om mulighed for at kunne producere ud fra de nye regler om produktionsarealer i de eksisterende stalde, lovliggørelse af et dybstrøelsesareal til ungdyr i bygning 5, 6, 7, tilladelse til et nyt areal til kalvehytter, hestebokse og møddingsplads for at kunne udvide malkekvægbesætningen på ejendommen Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens.

Tilladelsen omfatter:

- Uændret produktionsareal i kostald (bygn. 10) på 1184 m².
- Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7) på 594 m² i eksisterende bygning
- Nye hestebokse på 111 m² i eksisterende bygning.
- Ny kalveplads på 200 m².
  - 150 m² er til kalvehytter og 50 m² til "alle dyr" (ejendommens får)
- Møddingsplads på ledigt areal på eksisterende ensilageplads.
- Møddingsplads på pladsen til kalvehytter.
- Nye elementer i forlængelse af ensilagepladen tættest på gyllebeholderen samt pullert mellem bygning 2 og gyllebeholderen.
- Eksisterende gyllebeholder på 381 m² overfladeareal (1500 m³).
- Eksisterende ensilageplads.
- Eksisterende fodersiloer.
- Eksisterende foder- og halmlade (bygning 9).
- Eksisterende depot (bygning 2 og 4).
- Eksisterende teknik og tankrum samt kontor.
- Eksisterende pladser til døde dyr, vaskeplads samt jern og metal.
- Eksisterende afløb og brønd på kalveplads.
- Eksisterende opsamlingsbeholder til nedbør fra ensilage- og vaskeplads.

Placering

Afstandskravene i § 6 er overholdt. Ejendommen ligger mere end 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde samt fra lokalplan for boliger i landzone. Nærmeste byzone er landsbyen Nustrup. Nærmeste nabo er Adelvej 4A.

Afstandskravene i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden i forhold til vej, naboskel og beboelse på samme ejendom. Ansøger har søgt om dispensation og har givet begrundelser for dispensationsansøgningen.

Haderslev Kommune har i denne miljøtilladelse meddelt dispensation fra afstandskravene.

Ejendommen ligger i landzone nordøst for landsbyen Nustrup.

Ejendommen ligger i det åbne land, og indenfor Særligt værdifulde landbrugsområder, udpeget i Kommuneplan 2017.

Landskabet påvirkes ikke, da udvidelsen sker i eksisterende bygninger og pladser.

Idet kalvepladsen og mødding etableres på eksisterende plads i umiddelbar nærhed til eksisterende bygning og er omgivet af bebyggelse mod vest, nord og øst vil det ikke have landskabelig påvirkning.

Opsætning af nye elementer ved ensilagepladsen tættest på gyllebeholderen og opførelse af en pullert mellem eksisterende bygninger vurderes ikke at have landskabelig påvirkning da etablering sker ved eksisterende bygninger og anlæg.

Idet møddingsplads etableres på eksisterende ensilageplads, vil den ikke påvirke landskabet.

---

² Bekendtgørelse nr. 520 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug af 01/05/2019

Husdyrgødning

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11. Kapaciteten kan fremover beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabs opgørelser.

Natur

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 2602 kg NH₃-N årligt.

Haderslev Kommune har foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning. Konklusionen på kommunens naturvurdering er, at tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes, ikke at ville ændre sig, som følge af det ansøgte projekt på Karl Schrøders Vej 3.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Lugten fra staldene beregnes i ansøgningsskemaet til tre områdetyper. Lugtgeneberegninger viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til alle tre boligtyper.

Områdetype	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Adelvej 4	82 meter	297 meter	Ja
Samlet bebyggelse Overgade 8	176 meter	1436 meter	Ja
Byzone Nustrup	258 meter	1294 meter	Ja

BAT

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2342	260	2602
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2342	260	2602
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT-forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidlerne er de enkelte staldsystemer.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT.

Øvrigt

Det forventes, at transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når tilladelsens vilkår overholdes.

3 Afgørelse

3.1 Dispensation

Der er med denne godkendelse dispenseret fra afstandskravet til vej, naboskel og beboelse på samme ejendom. Ansøger har søgt om dispensation og har givet begrundelser for dispensationsansøgningen.

Ansøgers redegørelse

Afstanden fra hesteboksene til naboskel og offentlig vej overholdes ikke. Hesteboksene etableres i en eksisterende bygning, men da forureningen forøges, skal der søges der om dispensation for afstandskravene. Vejen som afstandskravet ikke overholdes til, går ind gennem ansøgers ejendom, og benyttes stort set kun af ansøger selv. Nabomatriklen som afstandskravet ikke overholdes til, tilhører nærmeste nabo, der er ca. 220 m til stuehuset på matriklen. Disse årsager, sammen med at det er en eksisterende bygning, vurderes at være gode begrundelser for at give dispensation for afstandskravene.

Afstanden til stuehuset overholdes ikke for ungdyrstaldene. Ungdyrstaldene er eksisterende bygninger, men da forureningen forøges i disse bygningerne, søges der om dispensation for afstandskravet. Ændringerne sker i bygning 5 og bygning 7, og disse to bygninger ligger længere væk fra stuehuset end kravet på 15 m. Dette, sammen med at det er en eksisterende bygning, vurderes at være gode begrundelser for at give dispensation for afstandskravet.

Afstandskravet fra den nye kalveplads og mødding (2) til stuehuset overholdes ikke. Afstanden fra pladsen til stuehuset er ca. 10 m og kravet er 15 m. Alternative placeringer er diskuteret, men denne placering af kalvepladsen er valgt, da det rent logistisk er den bedste placering i forhold til ungdyrstaldene. Kalvepladsen kan ikke placeres på den vestlige eller nordlig side af ungdyrstaldene, da ansøger ønsker at udsprikke vand fra ensilagepladsen. Der søges derfor om dispensation for afstandskravet til stuehuset i forhold til den nye kalve- og møddingsplads.

Kommunens vurdering

Afstandskravet til offentlig vej og privat fællesvej er begrundet i hensynet til de trafikerende. Vejen går gennem ansøgers ejendom og da trafik på vejen primært vurderes at foregå i forbindelse med til- og fra-kørsler til ejendommen, er det Haderslev Kommunes vurdering, at øvrige trafikerende ikke vil opleve øget gene som følge af etablering af hestebokse i eksisterende bygning.

Afstandskravet til naboskel er begrundet i hensynet til naboernes beboelse overfor lugt, transporter, skadedyr mv. fra stalden. Haderslev Kommune vurderer, at etablering af hestebokse i eksisterende bygning kan medføre en større risiko for disse gener. Det vurderes dog, at nabobeboelse ligger i en afstand, hvor der ikke vil opleves væsentlig gene som følge af etablering af hestebokse i eksisterende bygning.

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er begrundet i hensynet til beboerne overfor lugt og skadedyr fra stalden. Haderslev Kommune vurderer, at en udvidelse af dyreholdet i stalden vil give en større risiko for disse gener. Det vurderes dog, at da ansøger eller eventuelle lejere i stuehuset er klar over muligheden for et større fremtidigt dyrehold, vil vedkommende ikke føle sig generet af det.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 4, 6 og 7 vedrørende afstand fra stald til vej, beboelse på samme ejendom og naboskel. Der stilles ikke vilkår i den forbindelse.

3.2 § 16 b miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven til Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens ved navn Martin Iversen, CVR 38546651, med de stillede vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Uændret produktionsareal i kostald (bygn. 10) på 1184 m², svarende til 58 % af bruttoareal på 2040 m². Der ansøges om dyretype "Malkekøer, kvier, stude. Dybstrøelse" i 86 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spaltes" i 1098 m².

- Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7) på 594 m² produktionsareal, svarende til 58,9 % af bruttoareal på 1009 m². Der ansøges om flexgruppen "Alle kvæg; Dybstrøelse" i 300 m², "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spaltes" i 104 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv" i 190 m².
- Hestebokse på 111 m², svarende til 70,7 % af bruttoareal på 157 m². Der ansøges om "Heste. Dybstrøelse".
- Ny kalveplads til kalvehytter på 200 m² svarende til 16,5 % af bruttoareal på 1209 m². Der ansøges om flexgruppen "Alle dyr; Dybstrøelse" på 50 m² og "Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse" på 150 m².
- Møddingsplads (Mødding 1) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1648 m². (Der benyttes ledigt areal på eksisterende ensilageplads).
- Møddingsplads (Mødding 2) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1217 m². (Der benyttes ledigt areal på pladsen til kalvehytter).
- Nye elementer i forlængelse af ensilagepladen tættest på gyllebeholderen samt pullert mellem bygning 2 og gyllebeholderen.
- Eksisterende gyllebeholder på 381 m² overfladeareal (1500 m³).
- Eksisterende ensilageplads.
- Eksisterende fodersiloer.
- Eksisterende foder- og halmlade (bygning 9).
- Eksisterende depot (bygning 2 og 4).
- Eksisterende teknik og tankrum samt kontor.
- Eksisterende pladser til døde dyr, vaskeplads samt jern og metal.
- Eksisterende afløb og brønd på kalveplads.
- Eksisterende opsamlingsbeholder til nedbør fra ensilage- og vaskeplads.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Miljøtilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

I forbindelse med denne tilladelse, der er en udvidelse og samtidig en overgang til "stipladsmodellen", ophæves den tidligere lokaliseringsgodkendelse af 8. november 2001. Der er ikke overført vilkår fra den tidligere lokaliseringsgodkendelse til miljøtilladelsen.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Ansvar for at vilkårene overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Jævnfør kapitel 16 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke krav om regelmæssig revurdering af § 16b miljøtilladelser.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 24. marts 2026. Hvis miljøtilladelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for miljøtilladelsen: 24. marts 2020

Med venlig hilsen

Line Olsen

Miljømedarbejder

Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/31469

Udarbejdet af: Hanne Quvang Jacobsen, Niras A/S

Kvalitetssikring: Line Olsen, Miljømedarbejder, Haderslev Kommune

3.3 **Orientering og høring**

Orientering af naboer om ansøgningen om miljøtilladelse

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 17. januar 2020 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter om udkastet til miljøtilladelse

Udkast til miljøtilladelse blev den 24. februar 2020 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøtilladelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jf. forvaltningslovens § 19)

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 315 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Herudover høres parter for dispensationer til afstandskrav fra naboskel og beboelse på egen ejendom.

- Ejer af nabomatr. 17, Nustrup Bæk, Nustrup
- beboere på adressen Karl Schrøders Vej 3

3.4 **Klagevejledning og offentliggørelse**

Miljøtilladelsen af husdyrbruget Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens i henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 24. marts 2020 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest tirsdag den 21. april 2020. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævenenes Hus på hjemmesiden www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger også på borger.dk og virk.dk. Du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen. Kommunen sender klagen videre til nævnet.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugloven). Udnyttelse af miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøtilladelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7³ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven⁴ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Martin Iversen, Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vejen
e-mail: mgiversen@hotmail.com

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: LandboSyd, konsulent Henriette Fries
e-mail: hef@landbosyd.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

---

³ Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](#).

⁴ Databeskyttelsesloven. Lov nr. 410 af 27/04/2017

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

4 Vilkår

Tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 *Generelle vilkår*

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens jf. Bilag 2 Situationsplan.
2. Ansvar for at vilkårene overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.

4.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Placering af nye stalde / staldanlæg

4. Produktionsarealet i eksisterende kostald (bygn. 10) skal være på 1184 m², svarende til 58 % af bruttoareal på 2040 m². Stalden skal være indrettet som "Malkekøer, kvier, stude. Dybstrøelse" i 86 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter" i 1098 m², som vist på Bilag 2 Situationsplan.
5. Der kan indrettes Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7) på 594 m² produktionsareal, svarende til 49,2 % af bruttoareal på 1034 m². Stalden skal indrettes med flexgruppen "Alle kvæg; Dybstrøelse" i 300 m², "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter" i 104 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv" i 190 m², som vist på Bilag 2 Situationsplan.
6. Der kan etableres Hestebokse på 111 m², svarende til 70,7 % af bruttoareal på 157 m². Hesteboksene skal etableres som "Heste. Dybstrøelse", som vist på Bilag 2 Situationsplan.
7. Der kan etableres ny plads til kalvehytter på 200 m² svarende til 16,5 % af bruttoareal. Kalveboksene skal etableres som "Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse" på 150 m² og flexgruppen "Alle dyr; Dybstrøelse" på 50 m² (til får), som vist på Bilag 2 Situationsplan.

Produktionsareal

8. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udgående	Produktionsareal (m ²)
Ansogt drift						
Kostald (bygn. 10)	2040	Naturlig ventilation	3 m	(#118157) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	86
				(#117725) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagski) eller ringkanal)	0	1098
Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7)	1034	Naturlig ventilation	3 m	(#151338) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	300
				(#151337) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagski) eller ringkanal)	0	104
				(#151320) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	190
Hestebokse	157	Naturlig ventilation	3 m	(#151318) Heste. Dybstrøelse	0	111
Kalveplads	1209	Naturlig ventilation	3 m	(#233391) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	0	50
				(#210218) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	150
Sum						2089

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg: Dybstrøelse	Alle dyr: Dybstrøelse
Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Sæer, gøide og drægtige. Løsgående dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet
	Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

9. Hvis der sker ændringer i dyrenes placering indenfor de angivne stalde, skal der ved tilsyn foreligge en tegning over staldene, hvor produktionsarealet er indtegnet, så det fremgår, at produktionsarealet er max 2089 m² og de angivne staldgulve stemmer overens med det tilladte. Angiv tydeligt placering af produktionsarealet i forhold til f.eks. porte og vinduer.

Husdyrgødning

10. Der kan etableres møddingsplads (Mødding 1) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1648 m². Møddingspladsen kan indrettes på et ledigt areal på eksisterende ensilageplads, som vist på Bilag 2 Situationsplan.
11. Der kan etableres møddingsplads (Mødding 2) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1217 m². Møddingspladsen kan indrettes på et ledigt areal på pladsen til kalvehytter, som vist på Bilag 2 Situationsplan.
12. Hele ensilagepladsen og hele kalvepladsen som vist på bilag 2, skal være indrettet efter reglerne for møddingsplads jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.
13. Husdyrbrugets husdyrgødningslagre skal overholde følgende maksimale overfladeareal:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				381
Mødding (1)	Fast				1648
Mødding (2)	Fast				1217

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Mødding (1)	Kvæg, heste, får og geder		150
Mødding (2)	Kvæg, heste, får og geder		150

14. Komposteret dybstrøelse i markstak skal placeres mindst 200 m fra nabobeboelse.
15. Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.

Foder

16. Afløbsbrønde fra plansiloer skal friholde for ensilage, sand og lignende, så ensilagesaft og overfladevand kan ledes frit til særskilt beholder.
17. Ensilage i markstak skal placeres mindst 200 meter fra nabobeboelser.

Lugt

18. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
19. Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.
20. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

22. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Støv

23. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.
24. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

Lys

25. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke kan opstå væsentlige lysge-ner for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Fluer og skadedyr

26. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at for-hindre gode levedmuligheder for rotter.
27. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gød-ning m.v.
28. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstem-melse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Affald

29. Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske for-hold.

Spildevand

30. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads såfremt vaskevæn-det kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
31. Arealer, hvor der sker tømning af gylle til/fra gyllebeholder, skal befæstes med afløb til opsamlings-beholder. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gen-nemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tøm-ning.

Befæstet areal kan undlades, hvis der anvendes traktor med påmonteret pumpeudstyr og returløb.

Olietanke

32. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattedegrus eller andet olieabsorberende materiale.
33. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
34. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

4.3 **Vilkår vedrørende egenkontrol**

35. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, opbevaring af husdyrgødning, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.

5 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i miljøtilladelsen.

Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 *Generelt*

Ansøgers beskrivelse

Ansøger er identisk med ejer. Ansøger har ikke animalsk produktion på andre ejendomme, og ejendommen er dermed ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Denne ansøgning om § 16b tilladelse er en ansøgning om mulighed for at kunne producere ud fra de nye regler om produktionsarealer i de eksisterende stalde, lovliggørelse af et dybstrøelsesareal til ungdyr i bygning 7 og tilladelse til et nyt areal til kalvehytter og hestebokse i bygning 3. Der søges desuden om en nye pladser til mødding.

Tilladelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer sammen med udvidelsen med ungdyr i bygning 7 og udendørs kalvehytter gør det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt. Ansøgningen er derfor erhvervs-mæssigt nødvendig.

Der søges i forbindelse med ansøgningen om dispensation for afstandskrav til naboskel, offentlig vej og stuehus.

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Karl Schrøders Vej 3, 6500 Vojens.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsens vilkår. På godkendelsestidspunktet er det Martin Iversen, der er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

5.2 *Staldanlæg - Produktionsarealer*

Ansøgers beskrivelse

Ansøger har ikke animalsk produktion på andre ejendomme. Ejendommen er derfor ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

Dyrehold

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er baseret på en lokaliseringsgodkendelse fra d. 8. november 2001. Tilladelsen blev d. 18. januar 2010 ændret lidt i forbindelse med miljøtilsyn for at inkludere tyrekalve i dyreholdet. Det nuværende tilladte dyrehold er 148 stk. køer, 120 stk. opdræt (0-28 mdr.), 66 stk. tyrekalve (43,7-78,3 kg.) og 3 stk. ungtyre (302,2-539,1 kg.)

Det forventede fremtidige dyrehold er ca. 180 årskøer, 144 stk. opdræt og 108 tyrekalve (40-50 kg).

Stalde og anlæg

Alle etablerede stalde og anlæg sammen med ejendommens øvrige bygninger mv. er vist på bygningsoversigten i bilag vedlagt i husdyrgodkendelse.dk. I ansøgt drift er bygning 5, 6 og 7 blevet sammenhængende og er derfor indtegnet som en samlet polygon. Det er kun en mindre del af de indtegnede polygoner som anvendes til mødding.

Der anvendes alene naturlig ventilation gennem åbne sider, porte og kip i alle stalde.

Der er en eksisterende plads på ejendommen, der anvendes til kalvehytter. Kommunen har ved et tidligere tilsyn konstateret at afløb fra pladsen ikke var i orden. Pladsen er blevet renoveret og udvidet som indtegnet på kort i ansøgningen.

Derudover etableres der udsprinkling af nedbør fra ensilage- og vaskepladsen (se det rød/blå stiplede areal på Bilag 5 Afløbsplan, areal 2248 m²). Der vil blive udsprinklet efter de gældende regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vandet vil blive udsprinklet på marken nord for gyllebeholderen, på den del af marken der ligger nærmest Karl Schrøders Vej.

Der er en eksisterende beholder ved siden af gyllebeholderen (se Bilag 5 Afløbsplan) som vil blive brugt som opsamlingsbeholder. Opsamlingsbeholderen har et volumen på ca. 16 m³, så den er stor nok til at kunne rumme en dags maksimal nedbør (7 mm pr. dag jf. byggebladet 103.09-05 om udsprinkling af ensilagesaft og restvand). I perioder hvor der ikke kan udsprinkles, vil vandet fra beholderen blive ledt til gyllebeholderen. Det forventes at der vil blive udsprinklet i 6 måneder om året. Der er derfor medregnet 6 måneders nedbør fra pladsen i kapacitetsberegningen. I den anden halvdel af året, når ensilagepladserne er tomme, vil ansøger benytte dem til mødding, og så kan vandet ikke udsprinkles.

Afløbsforholdene på ejendommen ses på Bilag 5 Afløbsplan.

Produktionsarealer

Produktionsarealerne er beregnet ud fra opmålinger foretaget af ansøger og rådgiver. Placering og størrelse af de opmålte staldafsnit ses i bilag til ansøgningen.

Produktionsarealernes størrelse er udregnet som arealet af de indtegnede staldafsnit, og for afsnit med senge er fratrukket nakkebomsarealer. Se det vedhæftede excel-ark for beregning af produktionsarealer.

8-årsdrift og nudrift

Produktionsarealerne er ens i nudrift og 8-års drift og udgøres af kostalden (bygning 10) samt de to ældre stalde i bygning 5 og 6.

I bygning 6 er der spaltegulvbokse, men da dette staldsystem ikke længere findes i Husdyrgodkendelse.dk er i stedet valgt "sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)", som er det staldsystem der kommer nærmest.

Bygning 5 har indtil nu været en bindestald med riste. Produktionsarealet i stalden har før været lidt mindre end i ansøgt drift.

Der er på nuværende tidspunkt ikke tilladelse til dyr i bygning 7, hvorfor denne ikke indgår i 8-årsdriften og nudriften. I hjørnet mellem bygning 7 og bygning 6 er der desuden en plads som benyttes til kalvehytter, men som på nuværende tidspunkt ikke er godkendt til det.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne i kostalden og i bygning 6 er uændrede.

Bygning 5 bliver lavet om til en sengestald, da bindestalde ikke længere er lovlige. Der er ikke tale om gennemgribende renovering af stalden. Der sættes nyt inventar ind i stalden og de gamle riste bliver lukkede, så stalden bliver med fast gulv og skraber. Skraberen kommer til at føre gyllen i den eksisterende gyllekanal i den østlige ende af stalden. Der laves dermed ikke om i de eksisterende gyllekanaler i bygningen. Der laves desuden en gennemgang fra bygning 5 ind til bygning 6, sådan at dyrene kan gå ind og spise i bygning 6. Ændringerne gør at produktionsarealet i bygning 5 bliver lidt større end før.

I bygning 7 ansøges der om et dybstrøelsesareal på 300 m² til kalve og ungdyr. På nuværende tidspunkt er der indrettet tre dybstrøelsesafsnit (H, I og J) i bygningen med et areal på 255 m². Ved tilsyn i oktober 2019 var der også opstillet nogle kalvehytter i bygningen. Ansøger har ikke planer om at disse skal stå der permanent. Men for at give ansøger mulighed for at udvide i bygningen, søges der om 45 m² ekstra dybstrøelsesareal. For at give ansøger størst mulig fleksibilitet ansøges der om flex-gruppen "Alle kvæg, dybstrøelse" på hele arealet i bygning 7. Ansøger ønsker at bruge en del af bygning 7 til halmopbevaring (ca. 25 bigballer).

Da der nu er åbent mellem bygning 5, 6 og 7 er disse indtegnet som en sammenhængende polygon i ansøgt drift.

Den eksisterende kalveplads udvides og på den nye kalveplads søges der om et produktionsareal på 150 m² til kalvehytter.

Ansøger har desuden på nuværende tidspunkt 3 får på kalvepladsen, som står ved det sydlige gavleende af bygning 7. Fårene går i en kalvehytte med løbegård med et areal på ca. 12 m². Fårene skal om sommeren gå på græs på arealet mellem vejen og kostalden. For at give ansøger mulighed for at udvide fåreholdet og evt. have andre dyr end får på kalvepladsen, søges der om dyretypen "Alle dyr, dybstrøelse" til et areal på 50 m².

Endelig ansøges der om et produktionsareal på 111 m² til hestebokse i bygning 3.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udgående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald (byg. 10)	2040	Naturlig ventilation	3 m	(#118157) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	86
				(#117725) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1098
Ungdyrstald (byg. 5, 6, 7)	1009	Naturlig ventilation	3 m	(#151338) Flexgruppe: Alle kvæg, Dybstrøelse	0	300
				(#151337) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	104
				(#151320) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	190
Hestebokse	157	Naturlig ventilation	3 m	(#151318) Heste, Dybstrøelse	0	111
Kalveplads	1209	Naturlig ventilation	3 m	(#233891) Flexgruppe: Alle dyr, Dybstrøelse	0	50
				(#210218) Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	0	150
Sum						2080

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommens nuværende produktionstilladelse er baseret på en lokaliseringsgodkendelse fra d. 8. november 2001 til et dyrehold på 150 årskøer og 120 opdræt (0-28 mdr.). Tilladelsen blev d. 18. januar 2010 ændret lidt i forbindelse med miljøtilsyn for at inkludere tyrekalve i dyreholdet. Det tilladte dyrehold blev da til 148 stk. køer, 120 stk. opdræt (0-28 mdr.), 66 stk. tyrekalve (43,7-78,3 kg.) og 3 stk. ungtyre (302,2-539,1 kg.).

Et brev af 12. december 2012 præciserer, at en lokaliseringsgodkendelse ikke kan ændres pga. kontinuitetsbrud. 2010-tilsynsrapportens tilladte dyrehold trækkes tilbage og det tilladte dyrehold beskrives som

150 køer, 27 småkalve (0-6 mdr.) og 93 kvier (6-27 mdr.). Der er ikke beskrevet tilladt dyrehold for tyrekalve.

Det vurderes, at ansøgningens nudrift og 8-årsdrift er baseret på lovlige vilkår.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Uændret produktionsareal i kostald (bygn. 10) på 1184 m², svarende til 58 % af bruttoareal på 2040 m². Der ansøges om dyretype "Malkekøer, kvier, stude. Dybstrøelse" i 86 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter" i 1098 m².
- Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7) på 594 m² produktionsareal, svarende til 58,9 % af bruttoareal på 1009 m². Der ansøges om flexgruppen "Alle kvæg; Dybstrøelse" i 300 m², "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter" i 104 m² og "Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv" i 190 m².
- Hestebokse på 111 m², svarende til 70,7 % af bruttoareal på 157 m². Der ansøges om "Heste. Dybstrøelse".
- Ny kalveplads til kalvehytter på 200 m² svarende til 16,5 % af bruttoareal på 1209 m². Der ansøges om flexgruppen "Alle dyr; Dybstrøelse" i 50 m² og "Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse" 150 m².
- Møddingsplads (Mødding 1) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1648 m². (Der benyttes ledigt areal på eksisterende ensilageplads).
- Møddingsplads (Mødding 2) med areal på 150 m² på et samlet overfladeareal på 1217 m². (Der benyttes ledigt areal på pladsen til kalvehytter).
- Nye elementer i forlængelse af ensilagepladen tættest på gyllebeholderen samt pullert mellem bygning 2 og gyllebeholderen.
- Eksisterende gyllebeholder på 381 m² overfladeareal (1500 m³).
- Eksisterende ensilageplads.
- Eksisterende fodersiloer.
- Eksisterende foder- og halmlade (bygning 9).
- Eksisterende depot (bygning 2 og 4).
- Eksisterende teknik og tankrum samt kontor.
- Eksisterende pladser til døde dyr, vaskeplads samt jern og metal.
- Eksisterende afløb og brønd på kalveplads.
- Eksisterende opsamlingsbeholder til nedbør fra ensilage- og vaskeplads.

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af det ændrede staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der er ansøgt om flexgruppen "alle kvæg; Dybstrøelse" på et produktionsareal på 215 m² i Ungdyrstalden og på et produktionsareal på 50 m² "alle dyr" ved kalvehytterne, dvs. ansøger må veksle i kvægholdet på de 215 m², og veksle mellem dyretyperne, der indgår i flexgruppen "alle dyr" (se side 15) på 50 m², hvor der er dybstrøelse. Ansøgningsskemaet har beregnet ammoniak og lugt efter "worst case".

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i staldene, så længe det samlede produktionsareal på de ansøgte m² ikke overstiger den oplyste %-del af staldene, stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en tegning over staldene, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 39.

Det ansøgte produktionsareal fordelt på staldbygningerne samt tegning af staldbygningerne kan ses i Bilag 3 Produktionsarealer.

Halmopbevaring på 25 bigballer i bygning 7 kan ligesom produktionsarealet flyttes rundt på inden for stalden/bygningens rammer. Der gøres dog opmærksom på, at overstiger halmopbevaringen 1000 m³, så skal der søges særskilt tillades ved Brand & Redning Sønderjylland.

5.3 *Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav*

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse

Afstanden fra hesteboksene til naboskel og offentlig vej overholdes ikke.

Afstanden til stuehuset overholdes ikke for ungdyrstaldene.

Afstandskravet fra den nye kalveplads og mødding (2) til stuehuset overholdes ikke.

Der er søgt om dispensation fra disse afstandskrav.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende nordøst for landsbyen Nustrup. Afstandskravene måles til kanten af pågældende bygning. Der ændres i ungdyrstald, der etableres hestebokse og kalvehytter, ligesom der etableres møddingsplads (mødding 1) på et areal på den eksisterende ensilageplads samt på et areal ved kalvehytterne (mødding 2).

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer, udvidelser og ændringer.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand til ejendommens bygninger, hvor der etableres, udvides eller ændres
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone, Nustrup	50 m	1,2 km
Lokalplan i landzone for boliger	50 m	> 1 km
Nabobeboelse	50 m	211 m mod øst

Afstandskravene overholdes. Ejendommen ligger mere end 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde samt fra lokalplan for boliger i landzone. Nærmeste byzone er landsbyen Nustrup. Nærmeste nabo er Adelvej 4A.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer, udvidelser og ændringer, der medfører forøget forurening.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	368 m 419 m DGU nr.: 142.1087	Møddingsplads (1) Ungdyrstald
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	1744 m DGU nr.: 141.15	Ungdyrstald
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m	114 m 497 m	Ungdyrstald Ungdyrstald
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	3 m 15 m	Hestebokse Kostald
Naboskel	30 m	10 m Matr. nr. 17 Nustrup Bæk, Nustrup, Adelvej 4A	Hestebokse
Beboelse samme ejendom	15 m	4 m 10 m 10 m	Ungdyrstald Kalvehytter Mødding (2)
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der er ingen levnedsmiddelvirksomhed indenfor 25 m

Afstandskravene i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden i forhold til vej, naboskel og beboelse på samme ejendom. Ansøger har søgt om dispensation og har givet begrundelser for dispensationsansøgningen, se afsnit 3.1.

Haderslev Kommune har i denne miljøtilladelse meddelt dispensation fra afstandskravet. I forhold til afstand til naboskel er denne ejer blevet hørt i forbindelse med den generelle partshøring. Se dispensation i afsnit 3.1.

Det vurderes desuden, at udvidelsen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

5.4 **Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold**

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruget er beliggende på Karl Schrøders Vej 3 i Haderslev kommune ca. 4 km nordvest for Vojens. Ejendommen ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

Ejendommen er beliggende på en smeltevandsslette fra sidste istid (Weichsel), der kiler sig ind mellem to bakkør fra næstsidste istid (Saale). Området er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen 2017. Ejendommen ligger ca. 100 meter fra et vandløb, området ved vandløbet er udpeget som "naturområde" og "økologisk forbindelse" i kommuneplanen.

Ejendommen ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men er beliggende udenfor indvindingsoplandene til de nærmeste vandværker.

Haderslev Kommunes vurdering

Der ændres i ungdyrstald og der etableres hestebokse i eksisterende bygninger. Møddingsplads (mødding 1) etableres på et areal på den eksisterende ensilageplads. Kalvehytter og mødding 2 etableres på et eksisterende befæstet areal, som dog udvides lidt.

Der opsættes nye elementer i forlængelse af ensilagepladen tættest på gyllebeholderen og der laves en kant. Der bliver desuden opført en pullert mellem bygning 2 og gyllebeholderen for at adskille rent og beskidt vand

Ejendommen ligger i landzone nordøst for landsbyen Nustrup.

Ejendommen ligger i det åbne land, og indenfor Særligt værdifulde landbrugsområder, udpeget i Kommuneplan 2017.

Landskabet påvirkes ikke, da udvidelsen sker i eksisterende bygninger og pladser.

Idet kalvepladsen og mødding (2) etableres på eksisterende plads i umiddelbar nærhed til eksisterende bygning og er omgivet af bebyggelse mod vest, nord og øst vil det ikke have landskabelig påvirkning.

Opsætning af nye elementer ved ensilagepladsen tættest på gyllebeholderen og opførelse af en pullert mellem eksisterende bygninger vurderes ikke at have landskabelig påvirkning da etablering sker ved eksisterende bygninger og anlæg.

Idet møddingsplads (mødding 1) etableres på eksisterende ensilageplads, vil den ikke påvirke landskabet.

5.5 Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg består af en eksisterende gyllebeholder.

Der søges med denne ansøgning om nye møddingspladser. Møg lægges enten på kalvepladsen eller i en af de tomme ensilagepladser i den del af året hvor de er tomme (ca. 6 måneder). Det er kun en mindre del af de indtegnede polygoner som anvendes til mødding.

Dybstrøelse fra ungdyrstalden, kostalden og hesteboksene udmuges ca. 3-4 gang om året og køres enten direkte ud eller lægges i markstak. Kalvehytterne udmuges ca. hver 3. uge og lægges på møddingsplads.

Gyllen i gyllebeholderen omrøres udelukkende forud for gylleudbringning og når der skal flyttes gylle fra beholderen. Overpumpning af gylle fra fortanke/pumpebrønde i forbindelse med staldene sker typisk hver 14. dag.

Opbevaringskapaciteten på ejendommen fremgår af den vedhæftede kapacitetsberegning. På selve ejendommen er der opbevaring svarende til 1500 m³ i gyllebeholderen og 900 m³ i gyllekanaler og fortanke. Derudover lejes der en gyllebeholder på 800 m³ og der afhændes mindst 2850 m³ gylle til naboer.

Med det forventede maksimale fremtidige dyrehold på 180 årskøer, 144 stk. opdræt og 105 tyrekalve (40-50 kg) er den årlige gylleproduktion 5.733 m³ om året. Derudover er der ca. 2342 m³ regnvand fra kalvepladsen og fra ensilagepladserne (regnvand herfra udsprinkles i halvdelen af året) som ledes til gyllebeholderen. Opbevaringskapacitet på ejendommen inkl. aftaler er dermed 9,0 måneder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er der med opfyldt.

Ansøger har maskinstation til at stå for markdriften og udbringning af gylle og mødding. Påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn. Udbringning af gylle sker primært med nedfælder og dybstrøelse udbringes med møgspreder. Gyllevognen har kapacitet på 30 m³ og møgsprederen på ca. 22 tons.

Gylle og dybstrøelse udbringes efter gældende lovgivning med hensyn til N- og P-indhold.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Ansøger har udarbejdet en beregning af opbevaringskapaciteten for det ansøgte dyrehold. Der produceres 8075 m³ gylle om året, og der er en opbevaringsvolumen på 6050 m³. Det vil sige, at der er kapacitet til opbevaring i 9 måneder. Der produceres 768 m³ dybstrøelse, heraf 123 m³ fra kalve. Beregningen har ikke medtaget dybstrøelse fra heste.

Uanset, at der ikke er beregning af gødningsproduktion fra heste, vurderer Haderslev Kommune, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødning på ejendommen, da de to møddingspladser samlet har en størrelse på 300 m² samt at komposteret dybstrøelse kan køres direkte ud eller lægges i markstak.

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11. Kapaciteten kan fremover beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabs opgørelser.

Da der er søgt om at kunne bruge en ledig plads til opbevaring af mødding på eksisterende ensilageplads og kalveplads, stilles der vilkår om, at hele ensilagepladsen og hele kalvepladsen indrettes efter reglerne for møddingsplads jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Dybstrøelse opbevares dels på møddingsplads eller køres direkte ud eller lægges i markstak. Miljøtilladelsen stiller derfor vilkår om, at i tilfælde hvor dybstrøelse udbringes direkte på marken til udspredning, så skal det ske efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Alternativt kan komposteret dybstrøelse, når dybstrøelsen mindst har ligget 3-4 måneder i stald, og tørstofindholdet udgør mindst 30 %, i stedet lægges i markstak og skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen kapitel 6 om afstande, overdækning og optegnelser. Herved overholdes husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig kapacitet.

Hvis det er nødvendigt at lægge dybstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 meter fra nabohuse for at mindske lugtgener, jf. afsnit 5.8 Lugt.

Det forudsættes jf. § 8 i husdyrbrugloven, at markstak med komposteret husdyrgødning placeres mindst 15 meter fra dræn og vandløb.

5.6 Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Der fodres primært med egen produceret ensilage samt indkøbt tilskudsfoder i form af soja og raps. Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt, uden at det går ud over ydelsen.

Vand fra de nordlige beliggende ensilagepladser vil blive udsprinklet når der ikke ligger møg på pladsen. Der vil blive udsprinklet efter de gældende regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vandet vil blive udsprinklet på marken nord for gyllebeholderen, på den del af marken der ligger nærmest Karl Schrøders Vej. I perioder hvor der ikke kan udsprinkles, vil vandet fra beholderen blive ledt til gyllebeholderen. Det forventes at der vil blive udsprinklet i 6 måneder om året. Der er derfor medregnet 6 måneds nedbør fra pladsen i kapacitetsberegningen. I den anden halvdel af året, når ensilagepladserne er tomme, vil ansøger benytte dem til mødding, og så kan vandet ikke udsprinkles.

Haderslev Kommunes vurdering

Det ses af ansøgningens kortbilag, at der på ejendommen findes ensilageplads, foder- og halmlade samt fodersiloer ved kostalden.

Der stilles vilkår om af friholde afløbsrende fra plansilo.

I tilfælde af behov for opbevaring af ensilage i markstak er der stillet vilkår om placering mindst 200 m fra nabobeboelser.

5.7 Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 2602,4 kg N/år, med en meremission på 809,7 kg N/år i forhold til nudrift og 8-års drift.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår af ansøgningen. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

De specifikke beskyttelseskrav til ammoniakdeposition til naturområder afhænger af klarificeringen af naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fremgår af beskyttelsesniveauer for naturtyper:

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1 (§ 7 stk. 1, nr. 1)	Maks. <u>totaldeposition</u> (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug ➤ 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug ➤ 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2 (§ 7 stk. 1, nr. 2)	Maks. <u>totaldeposition</u> på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om maks. <u>merdeposition</u> , og hvad det nødvendige krav skal være. Kravet må dog ikke være under en maks. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år
* Antallet af husdyrbrug (ud over det ansøgte) opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m ➤ Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m ➤ Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m 	

- Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m
- Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m

Kategori 1-natur. Nærmeste kategori 1 natur er et surt overdrev ca. 9,3 km sydøst for ejendommen i Natura2000 området "Pamhule skov og Stevning Dam". Totaldepositionen af ammoniak til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionkravet på 0,2-0,7 kg N/ha/år er dermed overholdt. Da deponitionen til området er under 0,2 er der ikke undersøgt kumulation.

Kategori 2-natur. Nærmeste kategori 2-natur er en højmose (ifølge kommunens kort) ca. 4 km nord for ejendommen og et overdrev ca. 4,1 km sydøst for ejendommen. Totaldepositionen af ammoniak til de to naturområder er 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionkravet på 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Kategori 3-natur. Nærmeste kategori 3-natur er to skovområder beliggende ca. 640-780 m nord øst for ejendommen samt tre moser beliggende mellem 0,6 og 1 km fra husdyrbruget. Merdepositionen til disse naturområder er på 0,0-0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften.

Det mindste krav som kommunen kan stille til kategori 3-natur er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, og dette er dermed overholdt.

Anden beskyttet natur. Der er desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste §3 beskyttede naturområder, en eng ca. 100 m vest og en sø ca. 500 m vestsydvest for ejendommen. Merdepositionen til disse naturarealer er hhv. 0,9 og 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 2602 kg NH₃-N årligt.

Haderslev Kommune har foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Naturvurdering -Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget de nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hele naturvurderingen kan ses i bilag 4.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Karl Schrøders Vej 3.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

5.8 **Lugt**

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af ansøgningen (kort ikke gengivet).

Nærmeste enkelt bolig er Adelvej 4 som ligger ca. 297 m nord for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand). Nærmeste samlet bebyggelse er Overgade 8 og den omkringliggende bebyggelse som ligger ca. 1,4 km sydvest for ejendommen. Nærmeste byzone er Nustrup som ligger ca. 1,3 km mod sydvest.

Da geneafstandene til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med langt over 20 % (som er det maksimale tillæg til geneafstanden ved kumulation) er det ikke relevant at forholde sig til kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt.

Som det fremgår af ansøgningen (tabel ikke gengivet), er geneafstandene til de omkringboende overholdt.

Udover lugtemissionen fra stald- og gødningsopbevaringsanlæg, kan der være lugt fra ensilagen. Da der er mere end ca. 190 m fra ensilageanlæggene til nærmeste nabobeboelse (i dette tilfælde Adelvej 4), vurderes lugten ikke at kunne være generende for naboer pga. af afstanden.

Haderslev Kommunes vurdering

Den faktiske lugt fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 27980 OU/s. Lugtkonsekvenszonen er i ansøgningen beregnet til 315 meter.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

I nedenstående figur ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand (vægtet gennemsnitsafstand) for produktionen til de 3 geneområder.

Genekriterier for lugt til alle områder er overholdt.

Områdetype	Korrigeret genafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Adelvej 4	82 meter	297 meter	Ja
Samlet bebyggelse Overgade 8	176 meter	1436 meter	Ja
Byzone Nustrup	258 meter	1294 meter	Ja

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, til samlet bebyggelse og til byzone, fremgår af nedenstående udklip fra ansøgningen:

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer

minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og omgivelser med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Som nævnt i afsnittet om husdyrgødning og hvis det er nødvendigt at lægge dybstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 meter fra nabohuse for at mindske lugtgener.

5.9 **Støjklider og rystelser**

Ansøgers beskrivelse

Der sker ikke væsentlige ændringer i forhold til den nuværende drift. Der vedlægges kort (Bilag 8) over til- og frakørsel til ejendommen med foder, gødning, dyr osv. Støj- og støvgener i forbindelse med den daglige drift af anlægget vurderes grundet afstanden til naboerne at være meget begrænsede. I forbindelse med sæsonbettinget arbejde som forårsarbejdet i marken, udkørsel af gylle, høst, indkørsel af halm osv., kan arbejdskørsel give anledning til støv og støj omkring anlægget og til og fra de dyrkede arealer. Dette kan opleves som generende i korte perioder, men det søges at afvikle de forskellige arbejdsopgaver så effektivt som muligt, og der tages så vidt muligt hensyn til omgivelserne i forbindelse med transporterne.

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med aflæsning af foder på ensilagepladser og i foder- og halmladen, indblæsning af foder i fodersiloerne, støj fra dyrene, transport af dyr, foder, mælk, gylle og dybstrøelse. Eventuelle vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer pga. af den store afstand.

Det vurderes, at ingen naboejendomme vil kunne høre støj fra bygninger mv., og at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for at foretage støj- eller vibrationsreducerende tiltag på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige Miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Der er i ansøgningen ikke oplyst, at der er udendørs kompressorer. Det er oplyst at eventuelle vibrationer og lavfrekvent støj vil være uden gene for naboer på grund af afstanden. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.10 *Støv*

Ansøgers beskrivelse

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, udbringning af gylle og dybstrøelse og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter kørsel, når der er behov for det. Støv i forbindelse med transporter vurderes ikke at være et problem for naboer.

Ensilage overdækkes med plast, foder tippes inde i foder- og halmlade og der er støvcykloner på fodersiloerne. Det vurderes, at der heller ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foder.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indlæsning af foder, samt kørsel på grusvejen, og der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.11 *Lys*

Ansøgers beskrivelse

Placeringen af udendørsbelysning fremgår af oversigtskortet til ansøgningen. På nuværende tidspunkt er der udendørs belysning omkring de ældre staldbygninger. Der vil derudover blive sat nogle lamper op ved den nye kalveplads. Det er tale om mindre lamper.

Udendørs belysning vurderes ikke at kunne genere naboer pga. placeringen og afstanden.

Haderslev Kommunes vurdering

Placering af udendørslys på bygninger fremgår i Bilag 2.

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

5.12 *Fluer og skadedyr*

Ansøgers beskrivelse

Ansøger oplyser, at der ikke er store problemer med fluer eller rotter. Fluebekæmpelse sker vha. Butox og rottebekæmpelse sker vha. Jydsk Skadedyrsbekæmpelse.

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

5.13 *Transport, til- og frakørsler*

Ansøgers beskrivelse

Antallet af tunge transportere fremgår af nedenstående tabel. Der sker ingen ændring i antallet af transportere med det ansøgte. Transport til og fra ejendommen sker primært af den nordlige indkørsel. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Der transporteres mælk, indkøbt foder og mineraler, sækkevarer, dyr til slagteri, døde dyr, dagrenovation, dieselolie og fyringsolie med lastbiler. Herudover er der kørsel med personbiler. Transporter af levende dyr, halm, ensilage og dybstrøelse indenfor ejendommen sker med traktor og vogn.

Transporterne sker hen over hele døgnet. Tidspunktet for afhentning af mælk bestemmes af mejeriet, men sker på nuværende tidspunkt omkring kl. 24.

Tunge transportere	Nudrift ca. antal/år	Ansøgt drift ca. antal/år
Indkøbt tilskudsfoder (lastbil, kapacitet 12-17 tons)	12	12
Indkørsel af egen ensilage (traktor og vogn)	5	5
Indkørsel af halm (traktor og vogn)	6	6
Afhentning af tyrekalve (lastbil, ca. 5 dyr af gangen)	12	12
Dyr til slagteri (lastbil, ca. 6-7 dyr af gangen)	6	6
Afhentning af mælk (lastbil)	183	183
Afhentning af døde dyr (lastbil)	12	12
Gylleflytning (lastbil, kapacitet 34 tons)	107	107
Gylleudbringning (30 m ³ gyllevogn)	148	148
Udkørsel af dybstrøelse til markstak (traktor og vogn, kapacitet 22 tons)	12	12
Afhentning af affald (lastbil)	26	26
Dieselolie (lastbil)	12	12
Fyringsolie (lastbil)	1	1
Transport af sække- og pallevare (lastbil)	12	12
Maksimalt i alt	554	554

Haderslev Kommunes vurdering

Indkørsel og transport til og fra ejendommen sker primært via den nordlige indkørsel fra Adelvej, som er vist i Bilag 2. Mod syd har Karl Schrøders Vej forbindelse til Røddingvej.

Antallet af transportere vil ikke stige med det ansøgte.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transportere ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

5.14 *Affald*

Ansøgers beskrivelse

I nedenstående tabel er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Da der ikke er markdrift fra ejendommen er der ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og rester af bekæmpelsesmidler. Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder (pr. år)
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Teknik- og tankrum	Kører selv	Vojens genbrugsplads	Ca. 2 stk.
Medicinrester	Kontor	Kører selv	Vojens genbrugsplads	Normal intet
Kanyler i særlig beholdere	Kontor	Kører selv	Vojens genbrugsplads	Ca. 1 boks
Batterier – alle typer	Kontor	Kører selv	Vojens genbrugsplads	5 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)	Teknik- og tankrum	Kører selv	Vojens genbrugsplads	20 kg
Tom emballage (rent plast)	Teknik- og tankrum	Kører selv	Vojens genbrugsplads	20 kg
Lysstofrør/LED	Teknik- og tankrum	Kører selv	Vojens genbrugsplads	Ca. 5 lysstofrør Ca. 5 LED
Tomme medicinglas	Kontor	Kører selv	Vojens genbrugsplads	Ca. 5 stk.
Jern og metal	Ved kalveplads (se oversigtskort)	Skrøthandler	Kendes ikke	Ca. 2 tons
Tomme olietromler	Ved kalveplads (se oversigtskort)	Skrøthandler	Kendes ikke	Ca. 1-2 stk.
Døde dyr	På plads til døde	DAKA	DAKA	ca. 20 enkelt dyr
Dagrenovation	Container ved kostald	Vognmandsfirmaet Flemming Paulsen a/s	Kendes ikke	

Døde dyr opbevares overdækket på et areal med spalter mellem gyllebeholderne og staldbygningerne. Pga. pladsens placering er ingen naboer generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr. Daka afhenter efter behov (ca. 12 gange om året).

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD. <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/saadan-haandterer-du-erhvervsaffald/regulativ-for-erhvervsaffald/>

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se på <https://www.haderslev.dk/service/raadgivning-og-regler-for-erhverv/erhvervsaffald-og-genbrug/farlig-affald/>

Kommunen henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet.

Placering af opbevaring af døde dyr fremgår af Bilag 2. Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarerstyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558/2011).

Opbevaring af affald og døde dyr må ikke være til væsentlig lugtgener for omgivelserne. Der stilles vilkår om, at opbevaring af døde dyr og opbevaring heraf, ikke må være til væsentlig lugtgener. Som beskrevet i afsnittet om lugt er der stillet vilkår vedrørende renholdelse af omgivelser med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

5.15 *Jord, grundvand, overfladevand*

Ansøgers beskrivelse

Olie- og kemikalier. Der står en diesololietank i foder- og halmladen og en i teknik- og tankrummet i køstalden. Der står desuden en fyringsolietank i bygning 2 (nærmest stuehuset). Alle olietanke står på fast gulv uden afløb og med god mulighed for opsamling af et evt. spild. Der er ikke spildolie og bekæmpelsesmidler på ejendommen, da maskinstation står for hele markdriften.

Det vurderes, at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand og restvand.

Spildevand fra husdyrproduktionen ledes til gyllebeholderen. Der er etableret en brønd på den nye kalveplads, og afløbene ved den sydlige ensilageplads er ændret, så alt spildevand fra pladsen ledes ind i ungdyrstalden og videre til gyllebeholderen.

Vand fra de nordlige beliggende ensilagepladser vil blive udsprinklet når der ikke ligger møg på pladsen. Der vil blive udsprinklet efter de gældende regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vandet vil blive udsprinklet på marken nord for gyllebeholderen, på den del af marken der ligger nærmest Karl Schrøders Vej. I perioder hvor der ikke kan udsprinkles, vil vandet fra beholderen blive ledt til gyllebeholderen. Det forventes at der vil blive udsprinklet i 6 måneder om året. Der er derfor medregnet 6 måneds nedbør fra pladsen i kapacitetsberegningen. I den anden halvdel af året, når ensilagepladserne er tomme, vil ansøger benytte dem til mødding, og så kan vandet ikke udsprinkles.

Der opsættes nye elementer i forlængelse af ensilagepladen tættest på gyllebeholderen og der laves en kant. Der bliver desuden opført en pullert mellem bygning 2 og gyllebeholderen for at adskille rent og beskidt vand.

Tagvand fra bygningerne nedsives på grunden. Ved tilsyn blev der bemærket, at tagrender skal ordnes og der skal opsættes tagnedløb på den nordlige side af bygning 5 og bygning 2. Dette vil ansøger få ordnet.

Der er ingen riste på ejendommen der leder til overfladevand.

Der udlægges knust beton rundt om gyllebeholderen så der er fast kørevej. Da det er knust beton der vil blive anvendt kan regnvand nedsive.

Afløbsforholdene på ejendommen ses på Bilag 5.

Haderslev Kommunes vurdering

Afløb fra kalveplads ledes via eksisterende afløb og brønd til ungdyrstald og gyllebeholder. Vand fra ensilageplads opsamles i eksisterende beholder og udsprinkles på marken nord for gyllebeholder. I de perioder, hvor ensilagepladsen benyttes til mødding bliver vandet ikke udsprinklet. Tagvand nedsives på grunden. Afløbsplan fremgår af bilag 5.

Der opføres ikke nye bygninger, der har en størrelse, som medfører, at der skal meddeles ny spildevandstilladelse af overfladevandsafledning.

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i bekendtgørelse nr. 1401/2018. Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester e.l. På ejendommen er der en eksisterende vaskeplads, der er dog ikke markdrift fra ejendommen.

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran af hensyn til jord og grundvand (§ 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), og der er stillet vilkår herom.

Opstilling og afmelding af olietanke samt reglerne om tankattest reguleres i henhold til olietankbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne

skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

5.16 BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ansøgers beskrivelse

BAT-Ammoniakemission

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår nedenfor.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2342	260	2602
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2342	260	2602
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-beregningen er baseret på forudsætningen om "Eksisterende stald" for staldafsnittene i kostalden, bygning 5 og bygning 6 og "ny stald" for dybstrøelsesarealet i bygning 7, kalvehytterne og hesteboksene se nedenfor.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^a	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	
Kostald (bygning 10)	Malkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16	
Kostald (bygning 10)	Malkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84	
Ungdyrstald (bygning 5, 6, 7)	Malkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,68	
Ungdyrstald (bygning 5, 6, 7)	Malkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16	
Ungdyrstald (bygning 5, 6, 7)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^b	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
Hestebokse	Heste. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,57	
Kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
Kalveplads	Alle dyr; Dybstrøelse ^b	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	2,30	2,30	

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der faktisk vilkårligt eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Det samlede BAT-krav er beregnet til 2602 kg NH₃-N/år og den faktiske emission til 2602 kg NH₃-N /år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

For at leve op til BAT er der ikke behov for at benytte virkemidler på ejendommen. Husdyrbruget lever dermed op til BAT alene ved staldsystemerne. Der er anvendes derfor ingen miljøteknologier på ejendommen.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt, uden at det går ud over ydelsen.

Energiforbrug

Husdyrbrugets energiforbrug i form af el, fyringsolie og diesellole er opgivet i nedenstående tabel. Ansøger forventer ikke ændringer i energiforbruget med det ansøgte.

Ansøger har overtaget ejendommen i november 2018, og elforbruget for et helt år er derfor ikke kendt endnu. Det årlige elforbrug er estimeret ud fra det faktiske forbrug i perioden 1/1 – 31/10 2019. Energiforbruget vil fremadrettet blive registreret årligt i regnskabet.

Der anvendes primært el til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, belysning, skrabning samt ventilation. Staldene og lader/maskinhuse er uopvarmede. Stuehuset opvarmes med fyringsolie.

Belysning er i form af LED i kostalden og lysstofsrør i de andre bygninger. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er installeret automatisk tænd/sluk funktion. Når den eksisterende belysning er nedslidt vil det blive udskiftet med LED-belysning eller evt. anden form for energibesparende belysning.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	156.775 kWh*	155.000 kWh*
Fyringsolie	750 l	750 l
Dieselolie	12.000 l	12.000 l

*Tallet er estimeret ud fra forbruget i december og januar

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget på ca. 670 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer. Med et forventet dyrehold på 180 årskøer giver normaltallet et elforbrug på 120.600 kWh. Hertil skal lægges elforbrug til forbrug i stuehus samt elforbrug til markvanding. Ansøger oplyser at han bruger ca. 20.000 kWh om året til markvanding. Elforbruget på ejendommen ligger dermed på nuværende tidspunkt lidt over normen.

Ansøger har netop indkøbt nye malkebotter, som skulle være mere energibesparende. Det vides ikke på nuværende tidspunkt hvor meget el der kan spares med de nye botter. Derudover svinger elforbruget meget alt efter om det er en tør eller våd sommer. Det forventede el-forbrug i ansøgt drift er derfor ikke sat meget lavere end det nuværende forbrug.

Vandforbrug

Husdyrbruget modtager vand fra Nustrup vandværk. Da ansøger som nævnt først har overtaget ejendommen november 2018 er der endnu ikke betalt for vandforbruget på ejendommen, og forbruget er derfor ikke kendt. Det har ikke været muligt at finde den tidligere ejers forbrug. Vandforbruget vil fremadrettet blive registreret årligt i regnskabet.

Vandforbruget for det ansøgte i nedenstående tabel er dermed estimeret ud fra normal. Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er vandforbruget pr. ko af stor race ca. 33 m³ og pr. opdræt ca. 5,7 m³. Med et forventet dyrehold på 180 årskøer, 144 opdræt og 108 tyrekalve giver normtallene et total vandforbrug på 7.644 m³. Vandforbruget i stuehuset og på vaskepladsen er estimeret.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malkeanlæg og maskiner samt forbrug i stuehus. Der er desuden en markvandingstilladelser i forbindelse med bedriftens arealer.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand og vask af malkeanlæg	??	Ca. 7.862 m ³ *
Vand på vaskeplads	??	Ca. 20 m ³
Stuehus	??	Ca. 150 m ³
I alt	Ukendt	Ca. 8.032 m ³

*Vandforbruget er estimeret ud fra normal

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er større end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 2602 NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på >750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT-forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidlerne er de enkelte staldsystemer.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT.

5.17 *Uheld*

Ansøgers beskrivelse

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie.

Stalde, gyllekanaler og gyllebeholderen er etableret med tætte og stabile bunde og sider og der er sørgt for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (9,0 måneder, se kapacitetsberegning). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra placeringen af gyllebeholderen og et højdekurvekort vurderes det, at ved et evt. brud på gyllebeholderen vil gyllen brede sig mod nordøst, ud i den omgivende træbeplantning og evt. ud på marken. Det vurderes, at der ikke er risiko for at gylle kan løbe i det nærmeste vandløb vest for ejendommen. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontakte den lokale maskinstation så de kan komme med en slamsuger og hjælpe med at fjerne gyllen.

Der står som nævnt en diesololietank i foder- og halmladen, en diesololietank i teknik- og tankrummet i kostalden, og en fyringsolietank i bygning 2 (nærmest stuehuset). Ved et evt. udslip fra en disse olietanke vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld som opbevares på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøger har redegjort for hvilke ulykker, der kan forekomme. Det er beskrevet hvilke tiltag, der er gjort forebyggende og hvilke tiltag der gøres i tilfælde af uheld.

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om uheld i denne § 16 b tilladelse.

5.18 **Egenkontrol**

Ansøgers beskrivelse

Der leves op til BAT ved staldsystemerne og der anvendes derfor ingen teknologi som kræver egenkontrol. Der foreslås derfor ingen vilkår for egenkontrol.

Drift af anlægget

Der er ingen ansatte på ejendommen. Ved det daglige opsyn overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele reparerer eller udskiftes løbende. Retningslinjerne fra Arla-gården efterleves. Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholder
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der indberettes dyr til CHR-registeret
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres sprøjte- og medicinjournal
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen
- Serviceeftersyn på malkeanlæg og køletanke overholdes
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøtilladelsen er opsat vilkår for egenkontrol. Vilkåret drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer. Dokumentation skal vise hvordan og hvorvidt vilkår i miljøtilladelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene i denne miljøtilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.19 **Samlet vurdering**

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte, da:

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

6 Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. – LBK nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrugsloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 1261 af 12/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler, der anvendes i miljøtilladelsen, er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – LBK nr. 681 af 02/07/2019 (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – LBK nr. 127 af 26/01/2017 (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr. 760 af 30/07/2019 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – BEK nr. 224 af 08/03/2019 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – BEK nr. 1322 af 14/12/2012
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – BEK nr. 1611 af 10/12/2015 (Olietankbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018 (Habitatbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse af museumsloven – LBK nr. 358 af 08/04/2014 (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

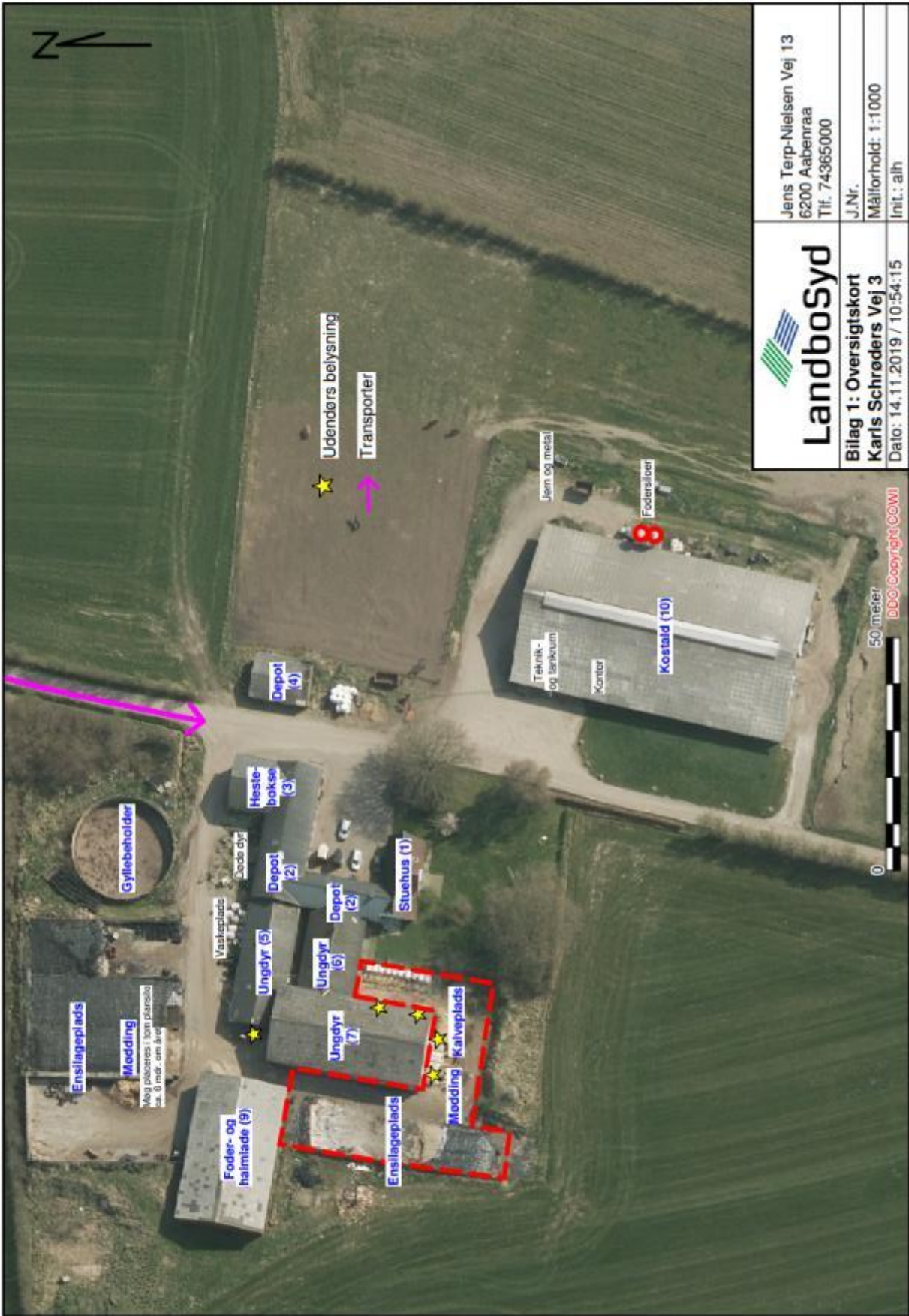
Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se Senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

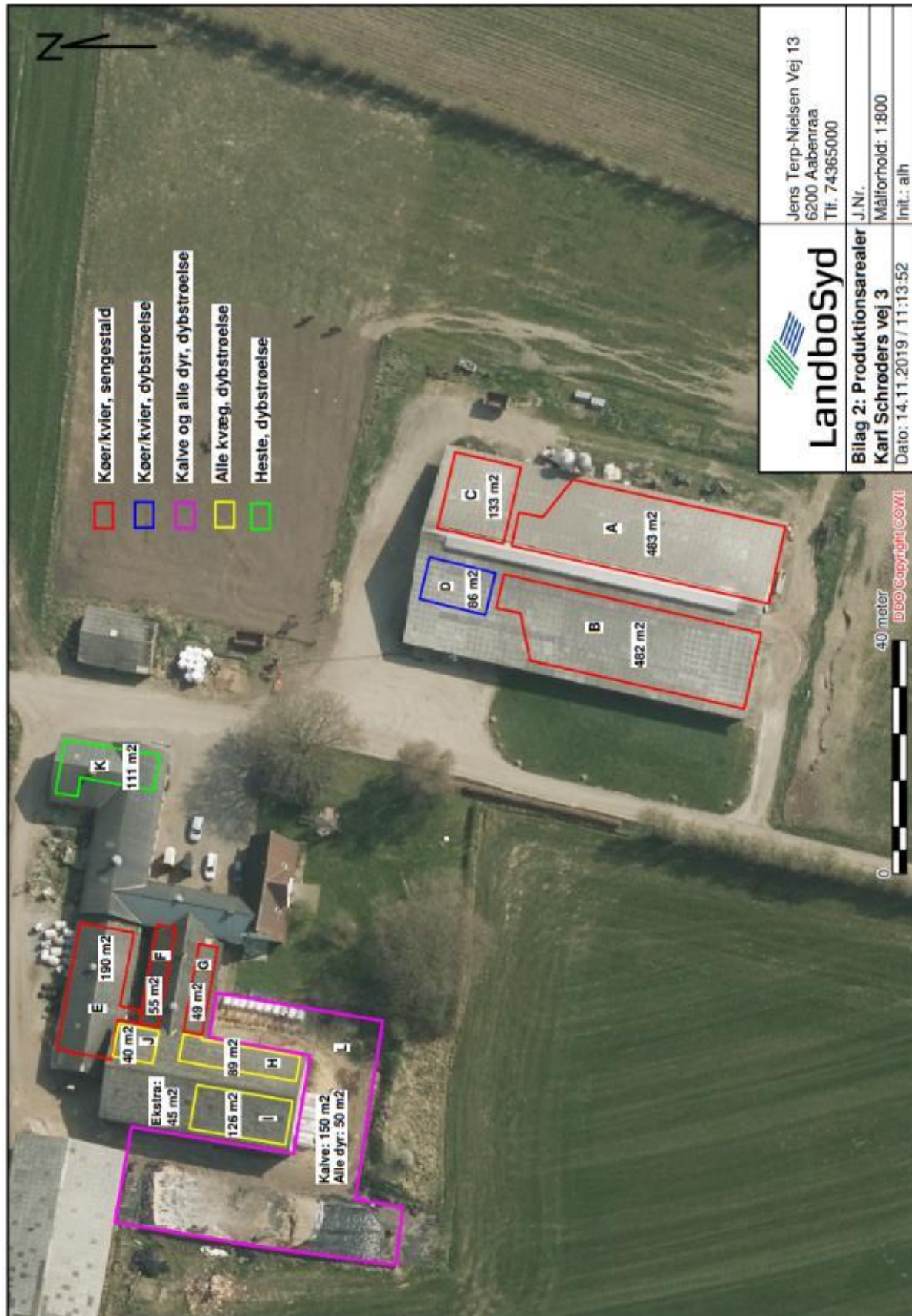

<p>LandboSyd</p>	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1000 Init.: alh
<p>Bilag 1: Oversigtskort Karls Schrøders Vej 3</p>	Dato: 14.11.2019 / 10:54:15

Bilag 3: Produktionsarealer

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldvolumen (m ³)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald (bygn. 10)	2040	Naturlig ventilation	3 m	(#118157) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#117725) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0 0	86 1098
Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7)	1009	Naturlig ventilation	3 m	(#151338) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#151337) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (#151320) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0 0 0	300 104 190
Hestebokse	157	Naturlig ventilation	3 m	(#151318) Heste. Dybstrøelse	0	111
Kalveplads	1209	Naturlig ventilation	3 m	(#233391) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse (#210218) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	50 150
Sum						2089

Navn på staldafsnit:

Kostald (bygn. 10)

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#118157) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	86	72,2	0,0	0,0	72,2
(#117725) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1098	1273,7	0,0	0,0	1273,7
Sum	1184	1345,9	0,0	0,0	1345,9

Navn på staldafsnit:

Ungdyrstald (bygn. 5, 6, 7)

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#151338) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	300	252,0	0,0	0,0	252,0
(#151337) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	104	120,6	0,0	0,0	120,6
(#151320) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	190	319,2	0,0	0,0	319,2
Sum	594	691,8	0,0	0,0	691,8

Navn på staldafsnit:

Hestebokse

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#151318) Heste. Dybstrøelse	111	63,3	0,0	0,0	63,3

Navn på staldafsnit:

Kalveplads

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#233391) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	50	115,0	0,0	0,0	115,0
(#210218) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	150	126,0	0,0	0,0	126,0
Sum	200	241,0	0,0	0,0	241,0

Bilag 4: Naturvurdering

Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget de nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyr godkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Karl Schrøders Vej 3.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Ansøgers tekst mht. natur

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 3 og tabel 6. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

Figur 1 Husdyrbrugets placering i forhold til naturområder. De resterende naturområder ligger længere væk og fremgår derfor ikke af kortudsnittet.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1 natur er et surt overdrev ca. 9,3 km sydøst for ejendommen i Natura2000 området "Pamhule skov og Stevning Dam". Totaldepositionen af ammoniak til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionskravet på 0,2-0,7 kg N/ha/år er dermed overholdt. Da depositionen til området er under 0,2 er der ikke undersøgt kumulation.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en højmose (ifølge kommunens kort) ca. 4 km nord for ejendommen og et overdrev ca. 4,1 km sydøst for ejendommen. Totaldepositionen af ammoniak til de to naturområder er 0,0 kg N/ha/år, og totaldepositionskravet på 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er to skovområder beliggende ca. 640-780 m nord øst for ejendommen samt tre moser beliggende mellem 0,6 og 1 km fra husdyrbruget. Merdepositionen til disse naturområder er på 0,0-0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften.

Det mindste krav som kommunen kan stille til kategori 3-natur er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, og dette er dermed overholdt.

Anden beskyttet natur

Der er desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste § 3 beskyttede naturområder, en eng ca. 130 m nordvest og en sø ca. 500 m vestsydvest for ejendommen. Merdepositionen til disse naturarealer er hhv. 0,9 og 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8-års driften.

Tabel 1 Ammoniakdeposition til naturområder i nærheden af husdyrbruget

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
PAS	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,3	▼
Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,5	▼
Højmose jf. kommunens kort (> 4km)	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Sø - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Eng - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,9	0,9	1,9	▼
Mose mod VNV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Mose mod nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2	▼
Mose mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5	▼
Overdrev mod sydøst (> 4km)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Surt overdrev i Pamhule skov (> 4km)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁵ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK².

---

⁵ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1467 [af 06/12/2018](#)

Tabel 2: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Surt overdrev	Ca. 9,4 km mod SØ	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Højmose/nedbrudt højmose	Ca. 4 km mod N	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Pot. N-følsom skov	647 m mod NØ	0,1	0,1	0,5
Mose mod nordøst	635 m mod NØ	0,1	0,1	0,5

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er et surt overdrev, som findes ca. 9,4 km sydøst for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er en højmose/nedbrudt højmose, som ligger ca. 4 km nord for det ansøgte projekt. Højmosen modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at højmosens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 *stk. 2-5* i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som ligger ca. 635 m nordøst for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0,1 kg N/ha i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på 0,5 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst. Der ligger desuden en mose ca. 614 m nordvest for anlægget. Denne mose modtager samme merdeposition, 0,1 kg N/ha men en mindre totaldeposition, 0,2 kg N/ha, i forhold til den anden mose. Da moserne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at mosernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Der ligger flere skove, som alle er potentielt ammoniakfølsomme, i nærheden af ejendommen. Den skov, der ligger tættest på ejendommen, modtager mindre end 1 kg N/ha/år fra ejendommen. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at den skovs og de øvrige skove i området naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁷ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens

⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

§ 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁸ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 3: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Eng	127 m mod V	0,9	0,9	1,9
Sø	516 m mod SV	0,1	0,1	0,3

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er en eng og en sø, som ligger hhv. ca. 127 m vest for anlægget og 516 m sydvest for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Engen og søen modtager en merdeposition af ammoniak på hhv. 0,9 kg N/ha/år og 0,1 kg N/ha/år fra anlægget. Der findes desuden flere engarealer i nærheden af anlægget, som alle ligger længere væk. De modtager derfor også en merdeposition af ammoniak på mindre end 0,9 kg N/ha/år fra anlægget. Engarealerne og søen modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel 2. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at enge og søers tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Karl Schrøders Vej 3.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁹ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam	8,8 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området ligger ca. 8,8 km sydøst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Disse arter og naturtyper vurderes ikke at blive påvirket af ændringen af husdyrbruget, da afstanden fra anlægget til den nærmeste del Pamhule Skov og Stevning Dam er 8,8 km.

⁸ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁹ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU¹⁰ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der naturlige mindre søer og engarealer, men der er ikke umiddelbart registreret padder disse steder.

Ingen af søerne eller engområderne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak større end 0,6 kg N/ha/år eller en totaldeposition større end 1,6 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt på baggrund af ammoniak fra anlægget.

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede mulige udbredelsesområde findes længere nord og sydøst for anlægget, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Projektet indebærer ikke ændringer på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

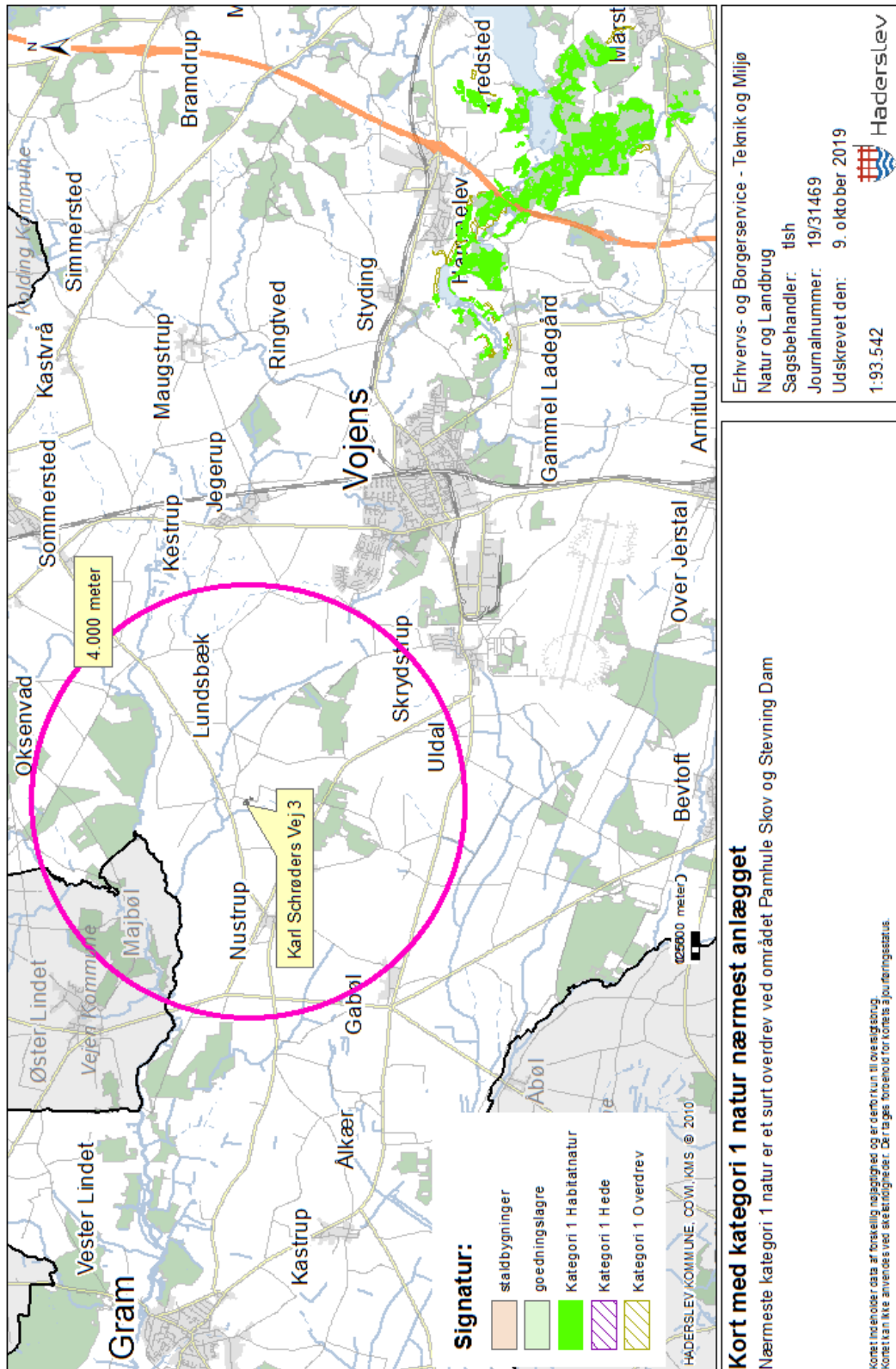
Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

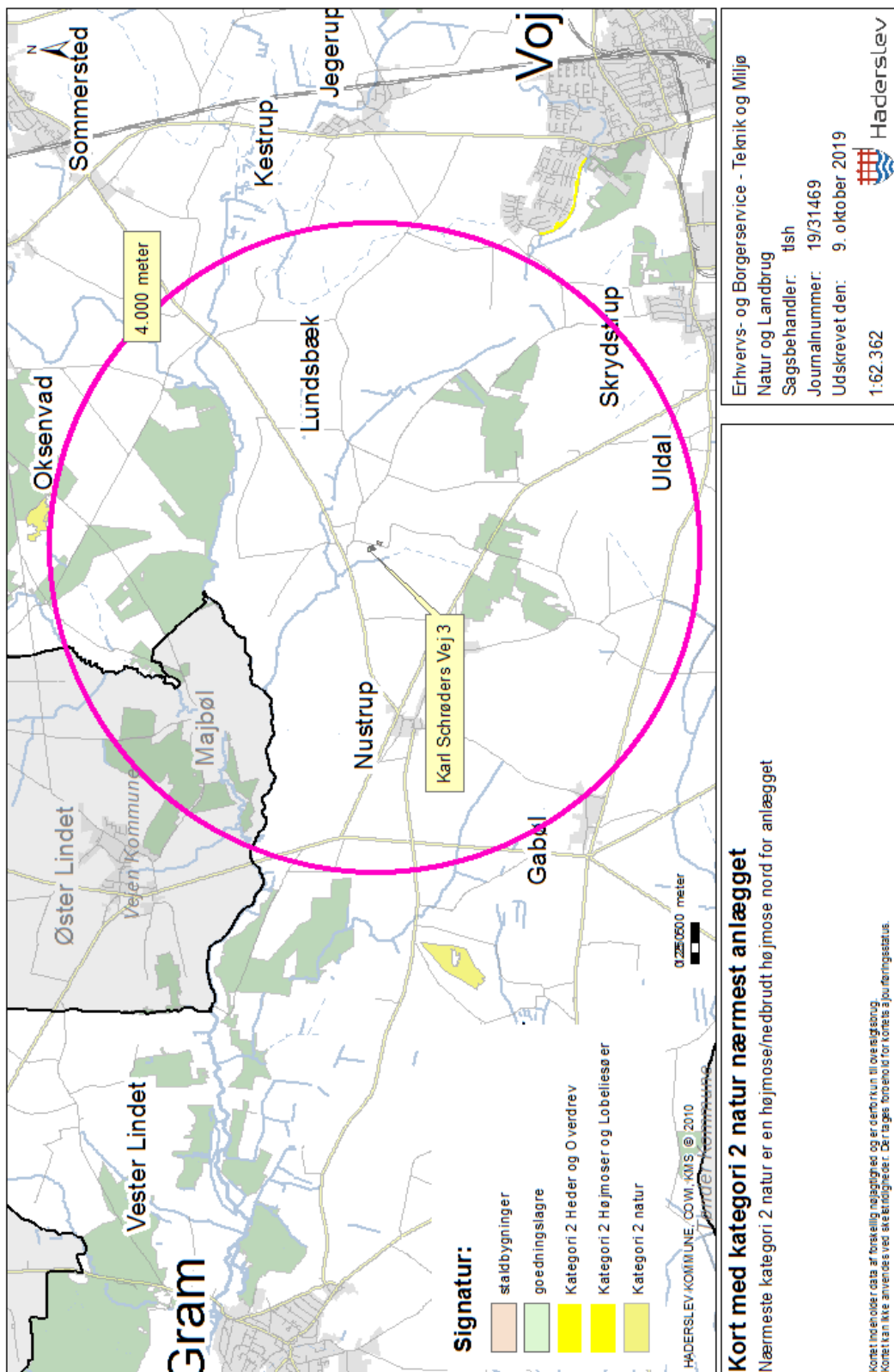
---

¹⁰ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

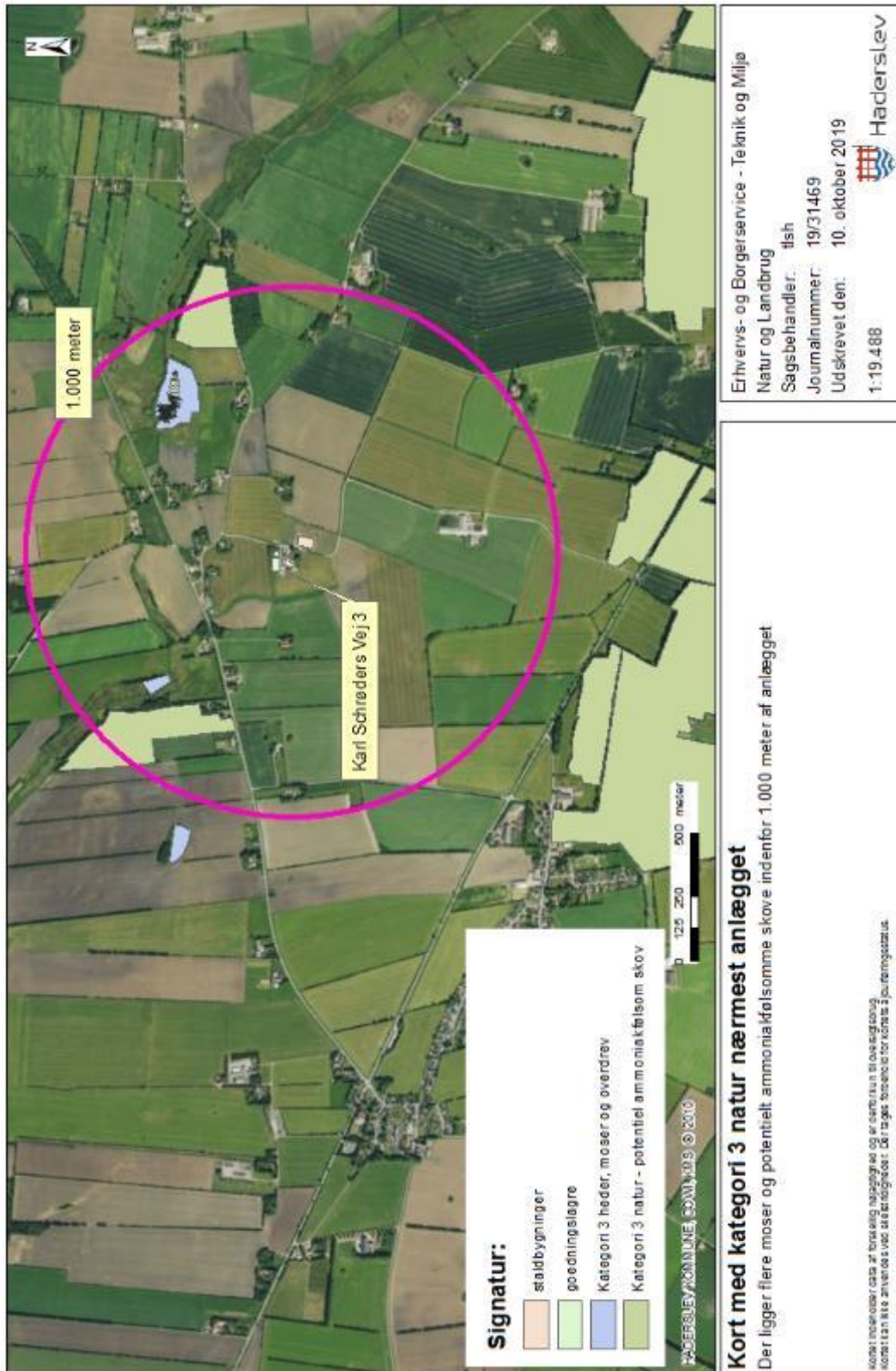

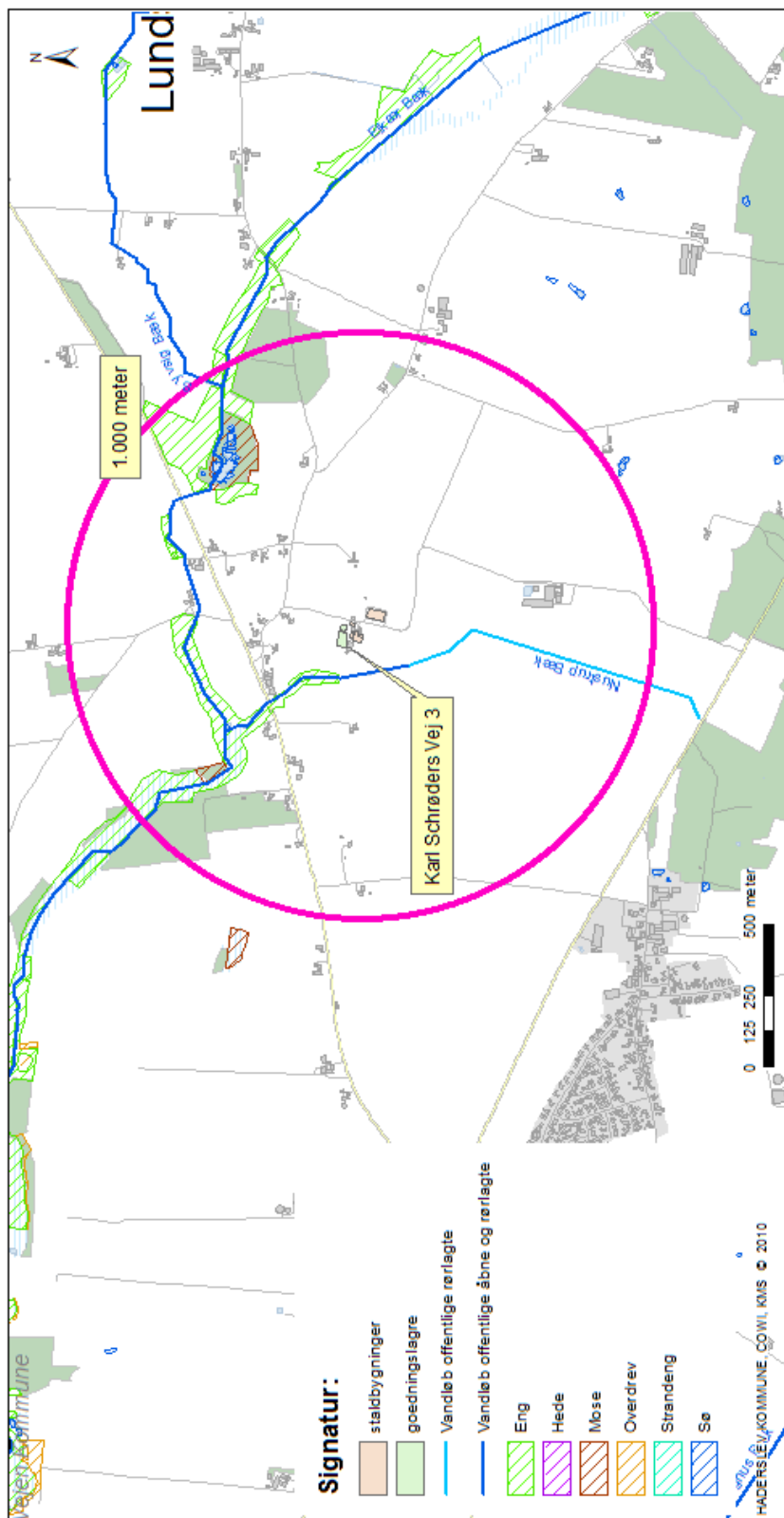
Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Kort med § 3 naturområder indenfor 1.000 meter af anlægget

Der ligger flere søer og engarealer indenfor 1.000 meter af anlægget

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved arealregninger. Der tages forbehold for kortens- og/eller tegningsfejl.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: tish

Journalnummer: 19/31469

Udskrevet den: 10. oktober 2019

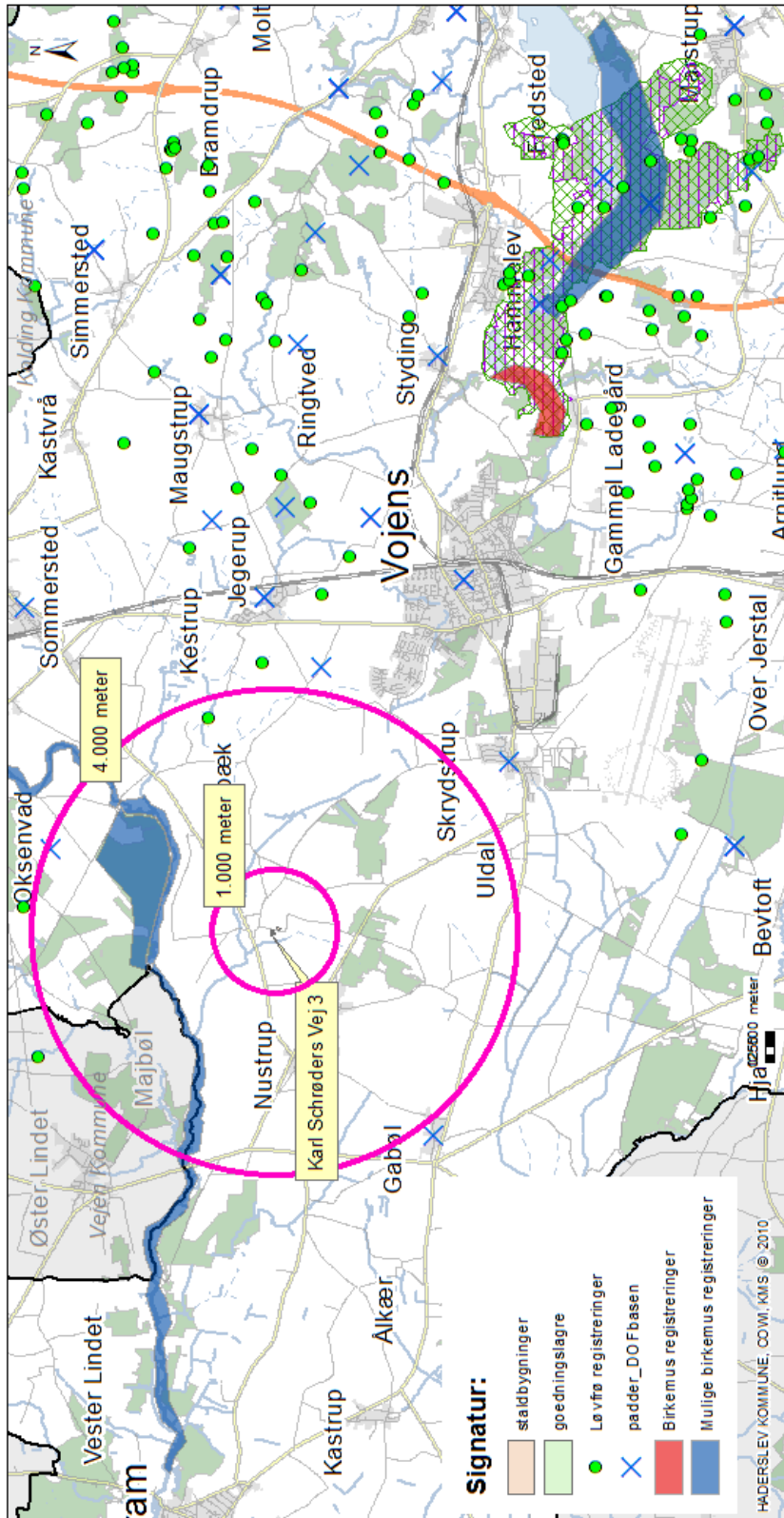
1:19.494

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg

Kort med Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Nærmeste Natura 2000-område er Pamhule Skov og Stevning Dam
Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor 1.000 meter af anlægget

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsbrug.
Kortet kan ikke anvendes ved skærsnittegninger. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø

Natur og Landbrug

Sagsbehandler: flsh

Journ.alnummer: 19/31469

Udskrevet den: 10. oktober 2019

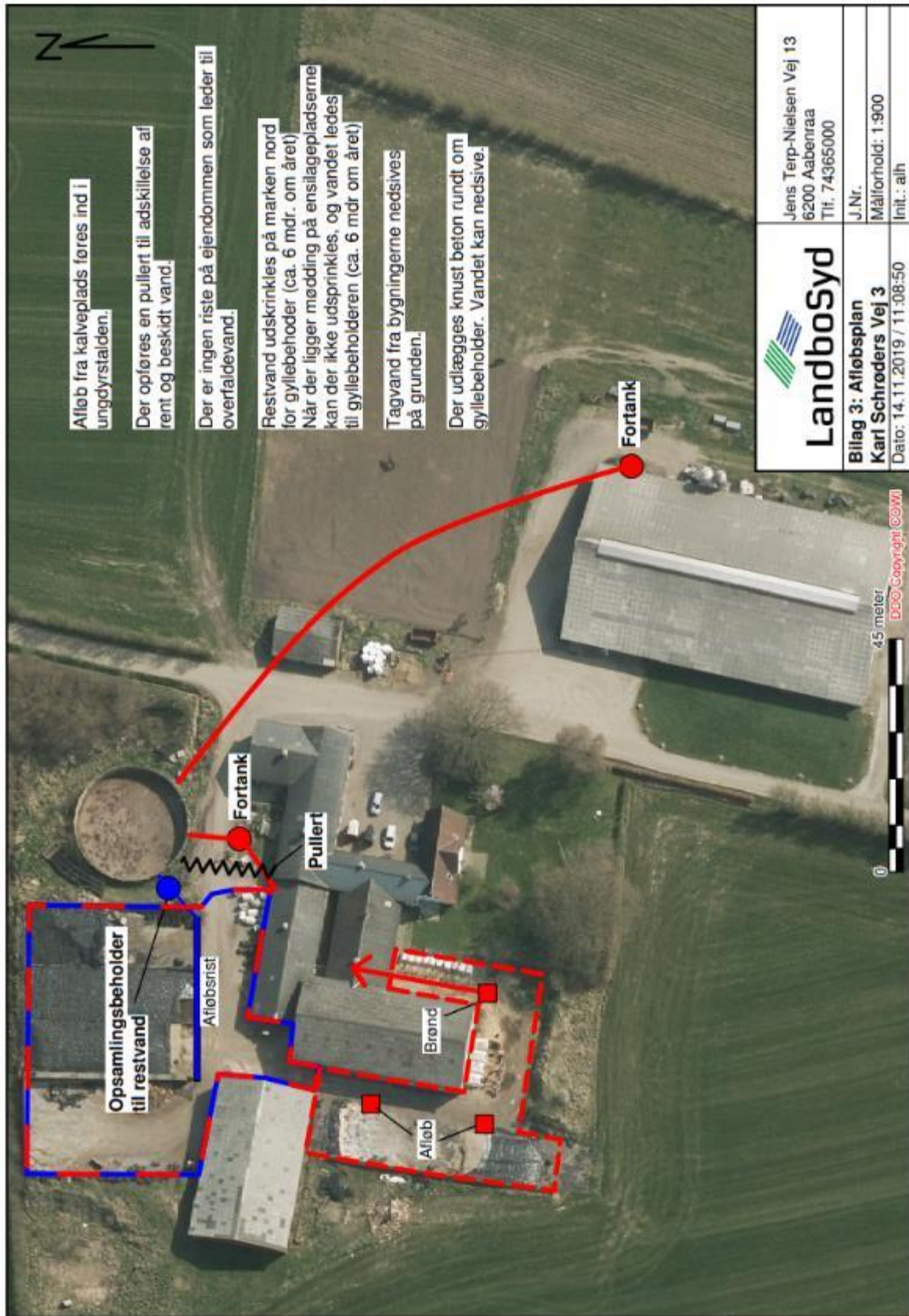
1:92.283

Haderslev

Bilag 5: Afløbsplan

Afløb fra kalveplads føres ind i ungdyrstalden.

Der opføres en pullert til adskillelse af rent og beskidt vand.

Der er ingen riste på ejendommen som leder til overflødvand.

Restvand udskrinkles på marken nord for gyllebeholder (ca. 6 mdr. om året)

Når der ligger mødding på ensilagepladserne kan der ikke udspinkles, og vandet ledes til gyllebeholderen (ca. 6 mdr om året)

Tagvand fra bygningerne nedsvives på grunden.

Der udlægges knust beton rundt om gyllebeholder. Vandet kan nedsvive.

	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
LandboSyd	J.Nr.
Bilag 3: Afløbsplan	Målforhold: 1:900
Karl Schrøders Vej 3	Init.: alh
Dato: 14.11.2019 / 11:08:50	